

เนื้องอกมดลูก (Myoma Uteri)

เป็นเนื้องอกของกล้ามเนื้อมดลูกชนิดเนื้อไม่ร้าย (ไม่ใช่มะเร็ง) พบมากที่สุดของเนื้องอกในอุ้งเชิงกรานสตรี เราไม่ทราบสาเหตุการมีเนื้องอกมดลูก ทราบแต่ว่าฮอร์โมนของรังไข่มีอิทธิพลทำให้ก้อนเนื้องอกโตขึ้น มักมีปัญหาในคนวัยเจริญพันธุ์ อายุที่พบมากที่สุดคือ 30-40 ปี เมื่อมีก้อนเนื้องอกแล้ว บางคนก้อนโตเร็ว บางคนก้อนอาจไม่โตขึ้นเลยก็ได้ และเมื่อถึงภาวะหมดประจำเดือน ซึ่งรังไข่ไม่สร้างฮอร์โมน ก้อนเนื้องอกก็จะเท่าเดิมหรือลดขนาดลงได้ เมื่อตั้งครรภ์ แรกๆ ก้อนเนื้องอกจะถูกกระตุ้นให้โตขึ้น แต่หลังๆ ก้อนเนื้องอกจะยุบตัวลง

▶ ชนิดของเนื้องอกมดลูก แบ่งตามตำแหน่งที่ขึ้นได้ 3 ชนิด คือ

1. อยู่ที่ผิวนอกของผนังมดลูก เนื้องอกชนิดนี้มักไม่ค่อยมีปัญหาถ้าก้อนไม่โต เพราะอยู่ด้านนอกตัวมดลูก ไม่เกี่ยวกับการบีบตัวของกล้ามเนื้อมดลูก แต่ถ้าก้อนโตก็อาจเบียดอวัยวะอื่น หรือถ้ามีขั้วก็อาจมีอาการจากการบิดที่ขั้ว คือ ปวดรุนแรง

2. อยู่ในเนื้อมดลูก หมายถึง ปริมาตรส่วนใหญ่ก้อนเนื้องอกอยู่ในผนังมดลูก เนื้องอกชนิดนี้ทำให้เกิดปัญหา มีบุตรยาก ประจำเดือนมามาก ความรุนแรงขึ้นอยู่กับขนาดและตำแหน่งของก้อนเนื้องอก

3. อยู่ในโพรงมดลูก หมายถึง มันยื่นเข้าไปในโพรงมดลูกหรือส่วนใหญ่ของก้อนหรือทั้งก้อนอยู่ในโพรงมดลูก เนื้องอกชนิดนี้จะมีปัญหากับการมีบุตรยาก มีการแท้งบุตรง่าย มีประจำเดือนมากผิดปกติ และปวดประจำเดือน เนื้องอกมดลูกอาจมีก้อนเดียวหรือหลายก้อนในคนเดียวกัน อาจมีหลาย ๆ ชนิดปนกันก็ได้ อาจจะไม่มีอาการ หรือมีอาการมากน้อยต่างกัน

▶ อาการของเนื้องอกมดลูก

อาการของเนื้องอกมดลูกเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับตำแหน่งและขนาดของก้อนเนื้องอก อาการพบบ่อย คือ

1. ประจำเดือนผิดปกติ มามากและบ่อยขึ้น มาไม่แน่นอน กะปริดกะปรอย ปวดประจำเดือน ชิดจากการเสียดเลือด (ประจำเดือน)

2. อาการปวด ปวดท้องน้อยหรือปวดหลังส่วนล่าง มักเป็นลักษณะปวดถ่วง ๆ หนัก ๆ ตื้อ ๆ หรืออาจปวดรุนแรงก็ได้ เจ็บขณะมีเพศสัมพันธ์

3. อาการจากการกดเบียดอวัยวะใกล้เคียง ปัสสาวะบ่อย หรือปัสสาวะลำบาก ท้องผูก ปวดถ่วงทวารหนัก ถ่ายอุจจาระลำบาก ปวดเกร็งในท้อง

4. ท้องใหญ่ขึ้นกว่าปกติ คลำก้อนได้ในท้อง

5. ภาวะมีบุตรยาก และแท้งบุตรง่าย

► การรักษา

โดยทั่วไปคือ การผ่าตัด อาจใช้ยาได้ในกรณีต้องการรักษาชั่วคราวไปก่อน เช่น ทำให้ไม่มีประจำเดือน เพื่อให้ร่างกายฟื้นตัวจากการเสียเลือด (กรณีประจำเดือนมามาก) ก่อนการผ่าตัด ในกรณีที่ไม่ต้องการมีบุตร อาจให้การรักษาทางยาระยะยาวได้ หรือการรักษาทางเลือกอื่น โดยไม่ต้องผ่าตัด (ซึ่งควรพูดคุยปรึกษาแพทย์ถึงข้อดี ข้อเสียเป็นกรณีไป)

1. การตัดเฉพาะก้อนเนื้องอกออก เหลือมดลูกไว้ ด้วยเหตุผลว่าไม่ต้องการเอามดลูกออกหรือยังต้องการมีบุตร เมื่อมีการตั้งครรภ์หลังผ่าตัดเนื้องอกมดลูก การคลอด ก็ควรเป็นการผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้อง การตัดเฉพาะเนื้องอกมดลูกออกเหลือมดลูกไว้ มีโอกาสที่จะมีเนื้องอกมดลูกเกิดขึ้นใหม่ได้ 10-20 %

2. การเอาวัตถุเล็ก ๆ ไปอุดเส้นเลือด ที่ไปเลี้ยงมดลูก จุดประสงค์คือ ต้องการให้เนื้องอกมดลูกขาดเลือดไปเลี้ยง จะลดขนาดลง โดยการสอดสายเล็ก ๆ เข้าไปทางเส้นเลือดแดงบริเวณต้นขา แล้วให้เลี้ยวไปทางเส้นเลือดแดง ที่ไปเลี้ยงมดลูกทั้ง 2 ข้าง แล้วฉีดวัตถุเล็ก ๆ เข้าไปอุดเส้นเลือด

3. การตัดมดลูก คือเอาตัวมดลูกที่มีเนื้องอกออก อาจตัดปากมดลูกออกด้วยตัดรังไข่ออกด้วยหรือไม่ แล้วแต่กรณีไป

► ข้อบ่งชี้ในการตัดมดลูก

- มีเลือดออกผิดปกติ แก้ไขไม่ได้
- ก้อนเนื้องอกโตมาก
- รักษาวิธีอื่นไม่ได้ผล
- ไม่ต้องการมีบุตรอีก

หลังจากตัดมดลูกแล้วจะไม่มีประจำเดือนและไม่สามารถมีลูกได้ ส่วนเรื่องฮอร์โมนของรังไข่จะยังปกติ ถ้าไม่ตัดรังไข่ออก มีการวิเคราะห์ว่าหลังผ่าตัดไม่ได้เป็นสาเหตุทำให้ความรู้สึกทางเพศเปลี่ยนไป

เนื้องอกมดลูก (Myoma Uteri)

ด้วยความปรารถนาดี..
ทอผู้ป่วยนรีเวช
โทรศัพท์ 075-340250 ต่อ 2130
โทรสาร 075-343066

